

Pelikasvatuksen perusteet

Lakepampas-pelikulttuurifestivaali

14.10.2021

Mikko Meriläinen

Tampereen yliopisto

@MVMerilainen

Mikko Meriläinen

- Tutkijatohtori, Tampereen yliopisto
- Väitellyt 2020 kotien pelikasvatuksesta
- Erikoistunut laadulliseen pelaajien tutkimukseen
- Pitkä historia peliharrastajana

Pelejä on kaikkialla

- Digipelit, roolipelit, lautapelit, korttipelit, pihapelit, rahapelit, urheilu...
- Arjen pelillistäminen ja pelien elementit
- Pelit ja leikit kulkevat ihmisen mukana läpi elämän

Pelaaminen on osa elämää ja yhteiskuntaa

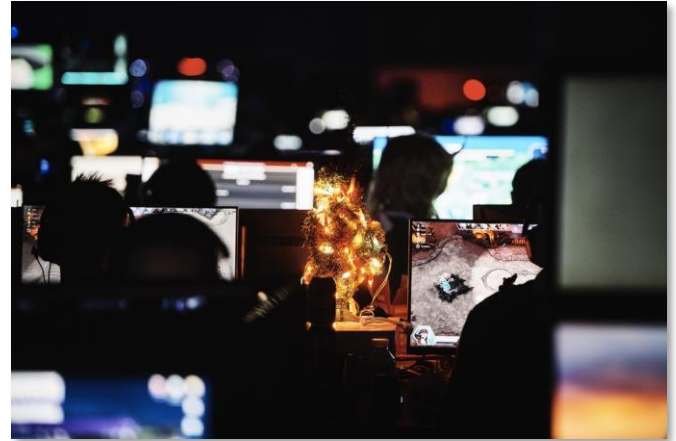
- Pelaaminen on **sijoittunutta**, ei muusta elämästä irrallinen saareke
- Yhteiskunta vaikuttaa pelaamiseen ja pelaaminen (vähemmässä määrin) yhteiskuntaan
- Pelaamiseen liittyvät kokemukset ovat aitoja kokemuksia
- Pelikeskustelun sävyllä on väliä

Paniikkia, optimismia ja aitoja hyötyjä ja haittoja

- Moraali- ja mediapaniikit ja taikasauvaoptimismi
- Pelaaminen ei ole *joko/tai*, *hyvä/huono*, *hyödyllinen/haitallinen*
- Pelaaminen ei pelasta tai tuhoa meitä (tai nuorisoa)
- ...mutta voi olla varsin merkittävää

Pelisivistys

- Paremman pelikulttuurin ja hyvän elämän aktiivista tavoittelua
- Pelaaminen kaipaa monimutkaisempaa, ei yksinkertaisempaa käsittelyä
- Pelisivistys on
  - Prosessi
  - Osaaminen
  - Ihanne
- Pelikasvatus on pelisivistyksen välittämistä eteenpäin

Mikko Meriläinen

KOHTI PELISIVISTYSTÄ

Nuorten digitaalinen pelaaminen ja pelihaitat kotien kasvatuskysymyksenä

Sivistys on siis dynaaminen ja suhteellinen ilmiö, joka todellistuu yksilöissä ja yhteisöissä eri tavoin. Samalla sivistys joutuu hylkäämään jokaisen yksilotteisen käsityksen ihmisestä, yhteisöstä ja maailmasta. Kaksiarvologiikkakaan ei toimi: mikäli käytämme vain ilmaisuja kyllä-ei, tosi-epätosi, sankari-roisto, me-muut, ymmärrämme kehnosti, että elämä ja siis myös sivistys ovat samanaikaisesti monimuotoista, kirjavaa ja syväulotteista.

- Liekki Lehtisalo

Kirjastot ja pelikasvatus

- Kirjastolla on merkittävä sivistystehtävä – tämä pätee myös pelisivistykseen
- Kirjastoon luotetaan ja sitä rakastetaan
- Vaihtoehto pelikulttuurin kaupallisuudelle
- Pelien saavutettavuus

Käytännön pelikasvatusta

- Pelitapahtumien järjestäminen (esim. Peliviikko, lanit, pelikerhot, luennot, keskustelut, pakohuoneet)
- Pelien tarjoaminen ja pelivinkkaus (digipelit, lautapelit, roolipelit)
- Peleihin liittyvät aineistot (kirjat, lehdet, elokuvat)
- Läsnäolo pelitapahtumissa
- Pelaamismahdollisuuksien tarjoaminen

Monimediallinen työote

- Peleihin kytkeytyvät kirjat, sarjakuvat ja elokuvat
- Kirjoihin, sarjakuviin ja elokuvaan kytkeytyvät pelit
- Kirjoittaminen
- Piirtäminen
- Cosplay
- Värkkäämiskulttuuri

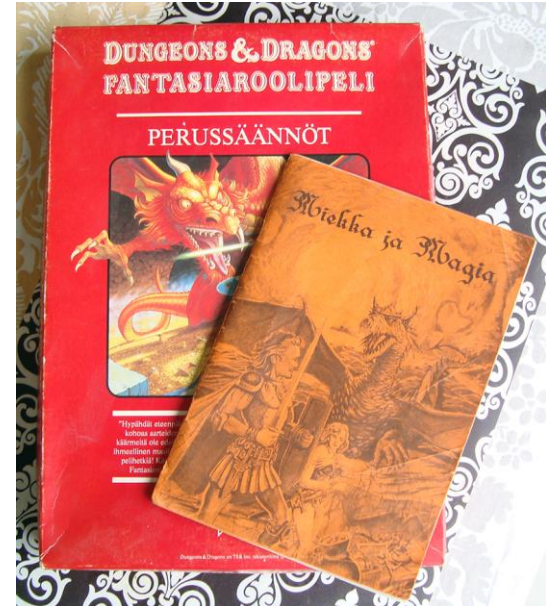
Pelikasvatusta kaikenikäisille

- Kirjastolla on hyvä mahdollisuus tarjota pelikasvatusta ja -mahdollisuuksia monenlaisille ryhmille
- Aikuiset pelaajat, senioripelaajat, nuorten pelaajien vanhemmat ja isovanhemmat
- Eri ryhmät kaipaavat erilaista tietoa

Yhteistyö on tärkeää

- Asiantuntijuus omassa työyhteisössä
- Valtakunnalliset kirjastotoimijat
- Ammattilaisverkostot
- Paikalliset harrastajat, yhdistykset ja tapahtumat
- Kirjaston käyttäjät

Kohti parempaa (peli)kulttuuria

- Älä aliarvioi mahdollisuuksiasi vaikuttaa: pienetkin asiat voivat olla todella merkittäviä
- Pelikulttuuri ei synny tyhjiössä, vaan sitä opitaan ja opetetaan
- Kasvattaja tai vertainen voi olla tärkeä vaikuttaja

Lopuksi

- Kirjastot ovat tärkeä osa suomalaisen pelikasvatuksen kenttää
- Pienilläkin teoilla voi olla kauaskantoisia seurauksia
- Pelikasvatus ei vaadi ihmeitä

Kiitos!

Mikko Meriläinen
Tampereen yliopisto
@MVMerilainen

Kuvat: SEUL ry / Arttu Kokkonen / Assembly Summer 2019 & Tubecon 2019, Lenovo, Helmet.fi